

CBBSS INFOLETTER ON OIL AND GAS E&P

Съдържание

1. Илиян Василев: Уведомлението за претенции на ЕК към Газпром - прелюдия към коренна промяна в газовия пазар
2. Oilprice.com: Новини от енергетиката
3. Bloomberg: Натрупаните запаси от шистов нефт в САЩ се утрояват, а петролните фирми не пускат нефт на пазара
4. Platts: Европейския пазар на газ
5. Rusenergy: Хърватия планира да пусне терминал за ВПГ в края на 2019 г.
6. Natural Gas Europe: Находището Афродита обявено за търговско
7. Reuters: Добивът от огромното норвежко нефтено поле Sverdrup може да се отложи поради непредвидени високи разходи
8. RBK: Напливът на "бикове" на петролния пазар е рекорден от 2011 г. насам

Newsletter Content

1. Ilian Vassilev: EC Ruling in the anti-trust case against Gazprom - a prelude to a new world in gas trade
2. Oilprice.com: Energy Intelligence Report
3. Bloomberg: U.S Shale Fracklog triples as drillers keep oil from market
4. Platts: European gas: High supplies push Dutch, German prompt prices lower
5. Rusenergy: Хорватия планира да пусне терминал в края на 2019 г.
6. Natural Gas Europe: Commercialization of Aphrodite underway
7. Reuters: Norway's giant Sverdrup Oil Field could face delay, cost overrun
8. RBK: Приток «быков» на нефтяной рынок оказался рекордным с 2011 года

EC ruling in the anti-trust case against Gazprom - a prelude to a new world in gas trade

Ilian Vassilev

The Statement of objections of the EC in the anti-trust case against Gazprom has cleared the way for the final chords the gas battle between Gazprom and the EU. The opening of the Commission is subject to further appeal and due process but it clearly constitutes a defining moment and an explicit sign of the changed balance between Gazprom - the seller and the buyers. The EU is still overly dependent of Russian gas and there is no sign of early abatement but it is evident that the resource roots of the Russian budget has exposed the Kremlin to a far greater vulnerability of Kremlin in power exchanges with the West.

What does the Statement of Objections spell for the future of energy relations between Russia and the EU?

The statement and the final ruling will impact the contractual base of gas relations with Gazprom both in trade and transit. All the

critical and contentious aspects regarding price structure, price levels, sensitive clauses like take/ship or pay, re-export restrictions and discount-for-favour linkages - will undoubtedly be revised or reconsidered in all contracts. But even before formal amendments are made these clauses will cease to be complied with as indicated in the reverse gas trade.

It is a matter of time before Central and East European importers start to benefit from the EC hard ball diplomacy. What the Western European gas companies had achieved over time in rapports with Gazprom through a mix of market, legal and political moves - arbitration court and out of court resolutions, shifts to spot market trading and sufficient liquidity of non-Russian gas supplies - will inevitably spill over in Central and Eastern Europe.

What will reverberate in the CEE countries most in the immediate future will be the search for an optimal reaction - whether to opt for bilateral agreements, including arbitration court procedures in order to lower prices and recover losses for past overpriced Russian gas and/or underpaid transit fees or to keep a low profile and let the EC take the lead in the process and settle all outstanding issues in direct talks between the Commission and the Russian government.

The only difference being where the proceeds in the process will ultimately end up - with the Commission or with the individual claimant companies. At any rate all those bilateral agreements will weight in the final reconciliation stage but it is unlikely that the Commission will allow individual countries to strike final deals with Moscow and erode the coordinated and consolidated EU approach. After all that is the essence of the EU Energy Union.

The first "casualty" will be the \$100 per tcm political premium in the final price that is decided by the Russian government in accordance with its estimate of the political worthiness of the buyer. Hungarian PM Orban ranks high in Kremlin's political scoreboard - hence he was awarded a \$260 per tcm price tag - while Poland paid a significant mark above. In the SEE Russian friendly Greece was blessed with a price reduction that allowed Greek consumers to pay for gas price between - 3-9 % cheaper than Bulgarians in spite of greater distances and higher transit fees.

With the thinly veiled threat to launch a new investigation for compliance with EU anti-trust legislation and regulatory practices for Turkish Stream transit countries the EC has made it

clear who is holding the upper hand if push comes to shove.

CEE importers could hope to gain both in the event of retroactive claims for overpriced gas and lower than market transit fees. Bulgaria could potentially make the case for at least \$250 million in over payments for gas and equally significant amount should Bulgartransgas decide to retroactively benchmark received payments for transit of Russian gas against market averages in the CEE.

Ukraine has wasted no time and has already increased damages claims in the arbitration case against Gazprom to \$16 billion.

The most sensitive part of the Statement of Objections are the "low prices for political favors" swaps that have served a fertile ground for fresh investigations against South Stream countries.

All this is the tip of an iceberg of consequences with the center of the conflict gradually shifting to Ukraine as Europe has clearly stated its decision to continue relying on the transit system of Ukraine and its storage facilities as the most cost effective route for importing Russian gas. It is just a matter of time and detail to watch most of Russian gas being traded at the Russian-Ukrainian border if Gazprom

persists in its attempts to build alternative delivery routes.

Further shock waves could follow with the forced exit of Gazprom from downstream asset ownership in affiliated companies in the EC.

Many observers believe that following the award of \$ 50 billion in the arbitration against the Russian state in the Yukos case and the almost routine losses in arbitration cases of Gazprom for abuse of market position the threat of new tens of billions of potential new arbitration payments could cripple Kremlin's decision making process.

Gazprom and other gas producers are already facing new realities in the global market with almost 200 bcm of new LNG gas coming on line in the next three years, growth in gas demand lagging and spot trading sidelining long term oil indexed contracts.

Gazprom can still pull many levers in the soft spots of the EU Energy Union countries. Besides political flirts with Putin sympathizers among CEE leaders in the discount for influence game, Miller has renewed threats to lower deliveries in response to gas reversing practices. The Russian gas monopoly has also stated intention to penalize all importers of Russian gas that insist on using the Ukrainian transit system. An

indication of Moscow's resolve to shift transit away from Ukraine and to refuse subordination to EU regulatory and legal practices is its intent to stay out of the EU zone and deliver gas at EU border.

Gazpromexport has notably refused to take part in a new tender for allocation of transit capacity under the Third Energy Package for one of the pipes in the section Isaccea-Negru Voda of the TransBalkan Pipeline of which it has been the sole beneficiary.

The game is not over. Yet.

For more please subscribe at cbbsinfocenter@gmail.com and follow our newsletter.

Уведомлението за претенции на ЕК към Газпром - прелюдия към коренна промяна в газовия пазар

Илиян Василев

Уведомлението за претенции на ЕК в антимонополното разследване срещу Газпром откри пътя към финалните акорди в газовата битка между Русия и Европейския

съюз. Ходът на Комисията подлежи на реакция; предстои процес на апелиране, но дори и в сегашния си вид решението на ЕК представлява нов важен момент и признак на променения баланс на сили между Газпром като продавач и купувачите. Въпреки очевидния факт, че Европейският съюз остава силно зависим от руския газ и няма изгледи това да се промени в скоро време. Но още по-явно за всички е, че зависимостта на руския бюджет от приходите от продажби на енергоресурси е по-висока, а капацитетът на Кремъл за бърза диверсификация на маршрутите и на източниците на приходи е минимален или несъстоятел се - поне в къс хоризонт. Това предопределя изхода от енергийната битка между Русия и Запада.

Какви са основните нови моменти:

Уведомлението за претенции и окончателното решение на антимонополното разследване на Комисията срещу Газпром ще окажат силно влияние върху цялата договорна-правна база на газовите отношения на Русия и Запада, както при търговията, така и при транзита. Всички критични или спорни моменти до този момент, касаещи ценовите формули, ценовата структура, чувствителни клаузи като

ограничения за ре-експорт, задължителните "вземи/транзитирай или плати" и особено последните обвързки "ниски цени срещу влияние" - ще бъдат променени във всички договори. Но дори преди формалните промени да станат факт, още сега значителна част от претенциите на ЕК срещу Газпром ще имат ефект върху изпълнението на "горещите" клаузи по настоящите договори.

Въпрос на време е вносителите на руски природен газ в Централна и Източна Европа да започнат да се възползват от твърдата дипломация на Европейската комисия. Това, което западно-европейските газови компании постигнаха чрез микс от пазарни, правни и политически стъпки - арбитражни дела или извънсъдебни споразумения, усилване на пазарния дял и количествата природен газ търгуван на спот пазар, повишената ликвидност на природен газ с неруски произход - всичко това неизбежно ще прелее като ефект и в Източна и Югоизточна Европа.

Това, което най-много и непосредствено засяга тези страни, е изборът на оптимална реакция - дали да потърсят решение чрез двустранни преговори, включително чрез арбитраж, за да намалят цените на закупувания от тях руски газ, включително

като предявят претенции за надплатени количества природен газ или недовзети транзитни такси след 2012 година, или да се снишат, като оставят Европейската комисия да потърси решение в преки преговори с руското правителство.

Единствената разлика е къде ще отидат "ползите" от решенията срещу Газпром - дали в европейския бюджет или в националните и корпоративни бюджети. При всички случаи, евентуални двустранни споразумения, които отразяват препоръките на Комисията, изложени в Уведомлението за претенции, ще тежат при крайното решение, но няма съмнение в това, че Брюксел няма да допусне отделните страни да ерозират консолидираната и координирана позиция в преговорите с Москва. Другото би било удар в гърба спрямо Европейския енергиен съюз.

Първата "странична" жертва на Уведомлението ще бъде прецедентът при тълкуването като непазарна на 100-доларовата премия върху 1000 кубически метра в цената на природния газ, която се определя по решение на руското правителство според преценката му за политическата ценност на съответния купувач. Така например унгарският премиер Орбан регистрира най-високи стойности в

политическата скала на Кремъл - поради което на него му бе предложена като награда цена от \$260 за хиляда кубически метра /хкм/ - докато Полша например плаща значително повече. В Югоизточна Европа приятелски настроеното към Москва гръцко правителство бе наградено с ценова отстъпка, която позволи на гръцките потребители да плащат цени за природния газ, които са с между 3-9 % по-ниски от аналогичните цени, които консуматорите в България плащат - въпреки по-големите разстояния и по-високи транзитни такси.

Зле прикритата заплаха на ЕК да стартира анти-тръстово разследване срещу страните, през които преминава проектът Турски поток, ясно показва на всички кой държи козове в играта за надмощие с Газпром, особено ако залозите се вдигнат още.

Вносителите на природен газ от Русия могат да спечелят както ако отправят ретроактивни искове, свързани с надплатени количества руски природен газ, така и ако потърсят основание за претенции и искове в полето на недовзети транзитни такси - ако тръгнат да съизмерват платеното с пазарните репери в Европа и региона. България може да предяви искове от порядъка на \$250 милиона за

надплатени суми и почти сравнима цена за пропуснати ползи от транзитни такси.

В това отношение Украйна изобщо не губи време - почти веднага след уведомлението на Комисията, властите в Киев повишиха радикално сумата на иска си към Газпром за непазарни практики в унисон с отправените от ЕК претенции до \$16 милиарда.

Най-чувствителна в политически план е претенцията в Уведомлението, касаеща предлагането на отстъпки в замяна на политическо влияние, което отвори няколко процедури срещу страни, през които преминаваше Южен поток.

Всичко това е само върхът на айсберга от последствия, при които центърът на конфликта се премества обратно към Украйна, която Европа е решена да запази като транзитен и газосъхранителен център. Тя е най-оптималният от гледна точка на разходи - ползи вариант за пренос на руски природен газ. Въпрос на не много време и известни подробности е, преди руският газ, транзитиран през Украйна да започне да се търгува на руско-украинска граница, особено ако Газпром продължава да настоява за скъпоструващи алтернативни трасета за доставка.

По-нататъшни шокови вълни може да предизвика и неизбежното излизане на Газпром от собственост в активи в дистрибуцията и в свързани с него компании в ЕС, особено при промяна в стратегията да играе на границата, вместо в ЕС.

Мнозина наблюдатели вярват, че след присъждането на рекордната сума от \$50 милиарда по арбитражното дело срещу руската държава от бившите акционери на Юкос, както и станалите вече рутинни загуби на Газпром по дела за злоупотреба с монополно положение, които взети заедно означават унищожителен удар за Русия и Газпром - това което предстои на газовия пазар в Европа ще бъде съществено различно от рутинните практики в миналото на руския газов монопол.

Изложеното в много по-голяма степен поддържа тезата за коренна промяна в правилата на газовата игра - не само в Европа, но и в глобален мащаб. До 2018 година се очакват близо 200 милиарда кубически метра в нова ликвидност, най-вече по линия на втечнения природен газ при свито търсене на природен газ и тотална доминация на спот търговията срещу дългосрочните нефтено-индексиранни договори.

Газпром все още разполага с доста лостове за натиск върху "меките цели" в страните от Европейския енергиен съюз. Освен политическите флиртове с ЕС лидери, които симпатизират на Путин и играта "разделяй и владей" чрез ценови отстъпки срещу влияние, Газпром възобнови заплахите да ограничи до минимум доставките на природен газ за страни, които реализират реверсивни доставки. Руският газов гигант се стреми да накаже всеки, който настоява за използване на украинската транзитна система. Показателна за решимостта на Москва да играе "до край" е обявеното като твърдо намерение да доставя до граница на ЕС.

В тази посока е и решение на Газпромекспорт да не участва в търга за капацитет по една от линиите по Трансбалканския газопровод в участъка от Исакча до Негру Вода.

Играта не е приключила. Все още.

За повече информация се обърнете на адрес cbbsinfocenter@gmail.com и продължавайте да четете нашия нюзлетър.

Новини от енергетиката

Oilprice.com

Цените на петрола се промениха с близо 30% от м. март насам, като демонстрираха известна устойчивост и сила, въпреки всякакви противоречащи си прогнози за добива на нефт. Когато цените на петрола се колебаеха около 45 долара, нямаше накъде повече да падат. Въпросът беше колко дълго ще се задържат на това много ниско ниво. След отбелязаните силни печалби през изминалите няколко седмици е много спорно, дали тази променливост ще продължи, ако цените се задържат на нивото, на което са в момента, или пък паднат още.

Платформите в САЩ ще продължат да намаляват и скоро добивът устойчиво ще намалее. Разходите вече доста са се покачили. Търсенето също се увеличава. Ако всички тези фактори се вземат заедно – слаби доставки и силно търсене, то цените би трябвало да се покачат значително и то съвсем скоро.

Този аргумент, обаче, има и обратна страна. Нивото на добива все още е високо. Добитите количества все още надвишават търсенето с около 1.6 млн. барела на ден.

Запасите от петрол в САЩ са на рекордно високи нива и продължават да се трупат, въпреки че с по-нисък темп.

Вероятно има компромисно решение между двата сценария и основните инвеститори се борят за него. Хедж фондовете и другите основни инвеститори заемат „бичи“ позиции, като залагат на възстановяването на цените. Както наскоро отбеляза анализатор от Сити, нарастването на цените през последните няколко седмици би могло всъщност да подготви почвата за по-болезнена втора половина на 2015. Цените не останаха достатъчно дълго достатъчно ниски, така че да предизвикат реално и значимо съкращаване на добива. При слабо покачване на цените, сондажните фирми няма да съкратят значително разходите си. Това ще доведе до устойчиво пренасищане на пазара и ще предотврати възстановяването на цените.

Спадът на цените принуди компаниите от нефтената сервисна индустрия рязко да ограничат сондажната си дейност. В публикуваните отчети от първото тримесечие на 2015 г. при Halliburton е видна загуба в размер на 643 млн. долара. Компанията съкращава около 10% от работната си ръка - 9000 бр. работни места. И това

непосредствено след като Schlumberger обяви, че съкращава 11,000 работни места.

Миналата година Halliburton плати 53 млрд. долара, за да придобие Baker Hughes, друга основна компания в областта на петролните услуги. В отчета на Baker Hughes за първото тримесечие на 2015 г. става видна нетна загуба в размер на 589 млн. долара. Компанията ще съкрати 10,500 работни места или 17% от общата си работна ръка. Докато сондажната дейност не се увеличи, компаниите в сферата на петролните сервисни услуги ще понесат целия товар от срива на цените.

При тези мрачни предвещания, най-големите имена в нефтената и газова индустрии се срещнаха по време на годишната конференция IHS CeraWeek – среща на най-големите компании в Северна Америка. И докато през миналите няколко години настроението беше по-победоносно, тазгодишната конференция беше по-умерена заради краха на цените. Някои компании се страхуват от неблагоприятно развитие през втората половина на годината, докато други бяха малко по-оптимистични и изразиха мнението, че понижаващите се цени ще спомогнат шистовият нефт да остане икономичен. ConocoPhillips многократно

даде да се разбере, че не поставя под въпрос американския добив на шистов нефт. Всъщност компанията продава конвенционални активи, за да се съсредоточи повече върху шистови сондажи.

Участниците в конференцията се обединиха около мнението, че САЩ трябва да отменят забраната си върху износа на петрол. Сенатор Лиза Мурковски - топ сенатор по въпросите на енергетиката, сравни забраната за износ със самоналожени икономически санкции. „Не трябва да отменяме санкциите върху иранския петрол, като в същото време поставяме санкции върху американския. Няма смисъл“, каза тя по време на конференцията. Тя заяви, че ще направи всичко необходимо, за да отвори САЩ за износа на петрол и че тази година ще работи за въвеждането на закон именно с тази цел.

В същото време тази седмица Европейският съюз оповести разследване на Газпром. На 22 април Европейската комисия обяви, че ще наложи глоба на Газпром за злоупотреба с господстващо положение. Глобата е последният драматичен развой на сагата, противопоставяща Газпром срещу европейските потребители. Делото срещу Газпром беше замразено през 2014 г. заради

насилието в Украйна, но ако неотдавнашното анти-тръст дело срещу Гугъл е показателно, действията на ЕК изглеждат като нормален бизнес. Газпром би могъл да се разбере с ЕС, но това би означавало да промени някои от бизнес практиките си - как определя договорните си условия и на какви цени продава природен газ в Европа. Това не е краят; най-вероятно това е просто още една сцена от дългата пиеса, разигравана от ЕС и Русия в енергетиката. И все пак, това дело ще даде на ЕС още един коз срещу Русия.

На 28 април министърът на петрола на Саудитска Арабия Али ал-Наими държа реч в Пекин, по време на която възхвали засилващите се връзки между Китай и Саудитска Арабия. Той подчерта факта, че още дълги години петролът ще продължи да бъде основният източник на енергия, а Саудитска Арабия - производител номер едно. Той отбеляза, че Китай е един от най-големите потребители на енергия в света и се опита да впечатли китайската си публика, като обеща, че Саудитска Арабия ще подпомага икономическия растеж на страната. С нарастване търсенето на петрол от страна на Китай (през март с около 6.5 % на годишна база), Саудитска Арабия ще увеличава доставките си.

Ефектът от речта на Наими беше разностранен. На обещанието му да увеличи доставките, пазарите реагираха негативно с понижение на цената. И все пак, при нарастващо търсене от Китай, да не говорим и за вероятен паричен стимул от Пекин, цените може и да нарастват.

Говори се, че двете най-големи китайски компании за проучване и добив на нефт - PetroChina и China Petroleum & Chemical Corp. (Sinopec) са обект на окрупняване. При появата на този слух, акциите и на двете компании се покачиха, въпреки, че те отрекоха да са получавали подобна информация от правителството.

Русия планира среща с ОПЕК преди срещата на нефтения картел, планирана за 5 юни във Виена. Това ще бъде първата такава среща от ноември мин. година., когато беше взето решението квотата за добив на нефт да не се променя. Преди ноемврийската среща, ОПЕК беше провела среща с Русия и Мексико, за да обсъдят възможностите за координирано съкращаване на добива с цел повишаване на цените. Тогава те не постигнаха споразумение и това предопредели останалите високи нива на добив. И този път е малко вероятно Русия и ОПЕК да успеят да координират политиките си.

В началото на м. май лидерите от Залива ще се срещнат в Саудитска Арабия, за да се подготвят за посещение при американския президент Барак Обама. Обама ще бъде домакин на страните от Съвета за сътрудничество на страните от Персийския залив (Gulf Cooperation Council) на 13 май в Camp David, където ще бъдат обсъдени текущите преговори с Иран за ядрената й програма. Обама иска да приобщи скептичните страни от Залива, с надеждата, че ще създаде регионална коалиция за подкрепа на споразумението. Въпреки, че Арабските страни са съюзници на САЩ, те също така са и конкуренти на Иран и се съмняват, че сближаването с Иран е най-мъдрият ход.

Според американския орган за информация в областта на енергетиката Energy Information Administration, до 2017 година САЩ ще станат нетен износител на природен газ. Количествата газ за износ ще нарастват бързо след това. EIA анализира сценарии за износа на природен газ, които се различават значително според това, на какви предположения са базирани. По-голямото количество газ на вътрешния пазар ще понижи цените и ще стимулира износа. При развитие на иновациите, добивната цена ще

се понижи и това също би стимулирало износа. Високите цени на световния пазар биха довели до съществена ценова разлика на газа в САЩ и в останалата част от света, а това на свой ред би подпомогнало американските износители на ВПГ. Нарастналото търсене на природен газ от Мексико също би увеличило износа.

Консултантската фирма PIRA Energy предвижда, че реформите в областта на енергетиката, предприети от Мексико, ще доведат до увеличаване потоците природен газ от САЩ към Мексико - от 2 млрд. куб. фута (5.6 милиона кубически метра) на ден през 2014 г. до 5.6 млрд. куб. фута (15.6 милиона кубически метра) през 2020 г. Въпреки многото несигурност при тези оценки, става ясно, че САЩ скоро ще се превърнат в основен износител на природен газ на световната сцена.

Източник: OilPrice.com Intelligence Report

Натрупаните запаси от шистов нефт в САЩ се утрояват, а петролните фирми не пускат нефт на пазара

Rigzone

Сондажните фирми в нефтените и газови полета от Тексас до Пенсилвания предстои да монтират глух фланец на 4731 сондажа, които са разработили, като оставят 322,000 барела на ден под земята, показва анализ на Bloomberg. Това количество е почти толкова, колкото Либия - страна-членка на ОПЕК, е добила тази година.

Броят сондажи, които предстои да бъдат разработени по метода хидравлично разбиване, наречени Fracklog, се увеличи през последната година, тъй като компаниите отлагат работата с цел да избегнат добива на повече нефт, когато цените са ниски. Цистерните за съхранение са запълнени в най-голяма степен от 1930 г. насам и по тази причина нефтът не се пуска на пазара. Натрупаните запаси може да забавят възстановяването на цените, ако

фирмите бързо усвоят сондажите при първия сигнал за повишаване на цените.

Според Андрю Косгроув, анализатор в сферата на енергетиката за Bloomberg Intelligence, Принстън, „веднъж след като цените за обслужване паднат, а сондажните фирми възобновят работата си, пазарът би трябвало да остойности тези нови количества. Това може да изиграе ролята на ограничител на цените.“

Фючърсите върху американския лек петрол West Texas Intermediate паднаха с повече от 50 долара за барел през втората половина на миналата година в момент, когато светът беше зaleyт от суров петрол. Те се повишиха с 1.58 долара за барел и се установиха на 57.74 долара за барел на Ню Йоркската стокова борса.

Нарастващи запаси от шистов нефт

При условие, че сондажните фирми започнат да свиват своите запаси от шистов нефт (fracklog) с 125 сондажа на месец от октомври, добивът на нефт в континенталните щати ще се увеличи до 322,000 барела на ден до средно 7.485 млн. през четвъртото тримесечие на 2016 г., показват модели, разработени от Bloomberg Intelligence. Тази прогноза се основава на

предположението, че хоризонталните нефтени платформи ще намалееят с още 10 % през третото тримесечие, а цените ще останат непроменени.

Според друг сценарий, цените на суровия петрол ще скочат от 60 на 65 долара за барел и така наличното количество ще стане 7.67 млн. Натрупаните запаси на шистов нефт в САЩ се увеличиха, тъй като сондажните фирми чакаха цените да се възстановят, като сондажите формираха повече от 80% от общото количество запаси.

От февруари на територията на басейна Permian, който обхваща част от Тексас и Ню Мексико, се намираше най-голямото количество неусвоени посредством фрактинг сондажи - 1540. Във формацията Eagle Ford в Тексас броят неусвоени сондажи е 1250, докато в шелфа Bakken в Северна Дакота той е 632.

Raoul LeBlanc – нефтен анализатор в Englewood и консултантската фирма от Колорадо IHS Inc., определи натрупаните запаси на около 3000 сондажа. Втората по големина в света компания в областта на нефтените сервизни услуги - Halliburton Co., оценява, че незавършените сондажи са

около 4000, цитирайки „приблизителни оценки на трета страна“.

Запасите от шистов нефт се увеличават по-бързо в крайните райони в сравнение с вътрешността, където са най-производителните сондажи, според анализа на Bloomberg Intelligence. Например, в окръзите Lee и Lavaca в покрайнините на находището Eagle Ford, компаниите завършиха повече от 60% от сондажите през ноември и по-малко от 20% през февруари.

Големи независими добивни фирми като ConocoPhillips, Occidental Petroleum Corp., Marathon Oil Corp., Hess Corp. and EOG Resources Inc. имат значителен дял от натрупани запаси сондирани, но неусвоени кладенци. Тези компании вече виждат смисъл да започнат да усвояват натрупаните запаси, тъй като цените на суровия петрол се повишиха с 1/3 от средата на м. март. Според Косгроув, възвръщаемостта след начисляване на данъци ще бъде с 5% до 10% по-висока в сравнение с тази отпреди два месеца, когато цената на петрола беше 45 долара.

По време на конференция по енергетика, организирана от IHS, Ryan Lance - главен изпълнителен директор на ConocoPhillips,

каза, че увеличеното усвояване на сондажи може да влоши и без това пренаситения пазар. „Компаниите, които сондират и забавят усвояването, като видят първи сигнали за възстановяване цената на петрола, веднага ще увеличат предлагането“.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Европейския пазар на газ

Platts, 24.04.2015

Цените на газовия пазар в Холандия и Германия бяха по-ниски в петък, наред със стабилни доставки на природен газ от Русия, Северна Африка и на ВПГ.

Потоците руски и северноафрикански газ останаха силни, като газът, обвързан с доставката на петрол, става все по-конкурентен.

Европа изглежда по-конкурентна от Азия по отношение на спот доставките на ВПГ, според Bentek Energy.

Общият внос от Русия за Европа по газопроводи достигна около 350 млн. куб. м в петък сутринта, а пък общото количество

ВПГ транспортиран към Европа достигна около 180 млн. куб. м.

ЦЯЛАТА СТАТИЯ МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Хърватия планира да пусне терминал за ВПГ в края на 2019 г.

Rusenergy

Хърватия бележи реален напредък по един от основните си дългосрочни проекти – този за изграждане на терминал за втечен природен газ в Адриатическо море. „Очакваме той да бъде пуснат в експлоатация в края на 2019 г.“, каза в интервю за "Интерфакс" Владимир Дурович - директор „стратегическо развитие“ на компанията-оператор Plinacro.

По-рано Брюксел наричаше проекта за терминал на остров Крък край бреговете на Хърватия един от най-важните елементи от инфраструктурата, необходима за диверсификация на доставките на газ за Централна и Южна Европа. В частност, Унгария и Балканите ще могат да получат

достъп до хърватския газ и така да купуват по-малко газ от Русия.

"Остров Крък е чудесно място за проекта, защото той е почти в центъра на Европа и е в близост до пазара, което също е много важно." - каза един от топ мениджърите.

Според Дурович, проектът ще бъде от местно и регионално значение. Срокът за приемане на предварителните заявления за участие в него ще приключи на 1 май. Следващата стъпка ще бъде да се прегледат заявките на потенциалните компании за участие и да им се предоставят бизнес модели. Окончателното инвестиционно решение ще бъде взето до средата на 2016 г.

Понастоящем Хърватия осигурява 60% от нуждите си от природен газ от собствени ресурси. Дурович оценява текущото равнище на търсенето в страната на 3 млрд. куб. м годишно и очаква то да нарасне до 3,5 млрд. куб. м газ през следващите 10 години.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Находището Афродита обявено за търговско

Natural Gas Europe

Енергийното бъдеще на Кипър изглежда безперспективно. Компанията TOTAL се оттегли оттам, а пък резултатите от проучванията на ENI бяха неудовлетворителни. Партньорите в полето Афродита, открито през 2011 г. и оценено на 127.4 куб. м, продължават да проучват възможности за сондирането му. Сондажът на Афродита ще позволи доставка на природен газ до вътрешния пазар и до регионални клиенти, потенциално Йордания. Според изявление на Delek Group, до втората половина на 2015 г. „партньорите ще връчат на Кипърското правителство нота, с която Афродита ще бъде обявена за търговско находище по силата на споразумение за съвместен добив с предложение за план за развитие на Афродита“. Това би включвало предварителен план за създаването на FPSO (плаващо съоръжение-терминал за добив, съхранение и разтоварване) с предполагаем първоначален производствен капацитет от приблизително 800 mmcf/d.

Полето Афродита, намиращо се в блок 12 на Кипърската изключителна икономическа зона, е единственото находище на Кипърска акватория, открито до този момент. През 2015 г. тексаската компания Noble планира да проведе по-нататъшни проучвателни сондажи в блок 12. Италианската ENI направи някои проучвателни сондажи в блок 9, но не откри извлекаеми количества природен газ. TOTAL беше планирала да започне своята дейност през 2015 г., но по-рано тази година обяви, че е решила да се оттегли от острова – поне за момента, тъй като не е установила възможности за сондиране.

Липсата на находища в Кипър попречи на острова да се включи в многомилиарден проект за ВПГ, който щеше да позволи на страната да реализира своите амбиции да стане енергиен хъб. Според експерти на Кипър й трябваше находище, богато на поне 339.8 млрд. куб. м природен газ, за да е икономически обосновано построяването на терминал за ВПГ с едно съоръжение за втечняване и пречистване. Кипър иска да изнася газ за Египет и Йордания посредством газопровод. Неизползваните износни ВПГ терминали на Египет потенциално биха могли да й служат за износ на ВПГ към по-далечни пазари.

Много шум се създаде с откриването на природен газ в Източното Средиземноморие, но страните там се борят да добият свои ресурси и да създадат силен енергиен сектор. Съседен Ливан все още не е пунал първия кръг от лицензи, поради проточващи се законодателни спънки. Израел се бори с вътрешни дебати за открития природен газ на нейна територия и рисковете, застрашаващи регионалните сделки, както и атрактивността ѝ за международните инвеститори. Спорът между партньорите Noble Energy и Delek Drilling и Комисията за закрила на конкуренцията все още не е разрешен и рискува забавяне на добива в полето Левиатан. Откритият газ в Кипър до този момент е скромно количество, а за разделения остров все още не е намерено устойчиво решение.

Ефективното усвояване на офшорни ресурси със сигурност ще осигури енергийна сигурност и големи икономически ползи за страните. Остава неясно обаче, дали източно-средиземноморските страни ще съумеят да преодолеят вътрешните си съревнования, геополитическите пречки, както и ограничените си находища, за да станат значими регионални играчи.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Добивът от огромното норвежко нефтено поле Sverdrup може да се отложи поради непредвидено високи разходи

Reuters

Усвояването на голямото нефтено поле Johan Sverdrup, богато на 2.3 млрд. барела нефт, може да бъде забавено, а разходите за сондирането му - да надхвърлят прогнозните разходи. Според норвежките власти проектът може да прехвърли прага на рентабилност при цена на петрола, наполовина по-ниска от настоящата.

Според Норвежката дирекция по петрола, стартирането може да се отложи с шест години до средата на 2020 г., а разходите - да се окажат с 10 млрд. норвежки крони (1.28 млрд. долара) по-високи, тъй като изпълнителят Статойл не е планирал

достатъчно добре рисковете от превишаване на разходите.

„Дирекцията по петрола е на мнение, че графикът за първата фаза е амбициозен в сравнение с други подобни проекти в петролната индустрия.“ – според изявление на Министерството.

Очаква се първата фаза на Sverdrup, притежавана от Lundin Petroleum, Maersk, Det Norske и държавния холдинг Petoro да струва 117 млрд. крони.

Според Министерството на петрола, цитиращо анализа, изготвен от Статойл, първата фаза на усвояване се очаква да има нетна настояща стойност без данъци в размер на около 270 млрд. крони, а прагът ѝ на рентабилност - 32 долара за барел, което се различава от досегашната прогноза на Статойл за стойност от под 40 долара за барел.

Находището Sverdrup беше открито в сравнително плитки води в близост до съществуваща инфраструктура. То ще има една от най-ниските цени за офшорно усвояване, което го прави примамлива инвестиция, дори при сегашните ниски цени на петрола.

Оценява се, че първата фаза на Sverdrup ще произведе 1.86 млрд. барела, а усвояемите ресурси при пълно разработване на полето ще бъдат 2.3 млрд. барела, почти половината спрямо оценката, направена преди това от Статойл (в диапазона между 1.7 и 3.0 млрд. равностойност в суров нефт). Втората фаза ще започне през 2022 г.

(1 долар = 7.8380 норвежки крони)

[СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ ТУК.](#)

Напливът на "бикове"* на петролния пазар е рекорден от 2011 г. насам

RBK

Броят на сделките, сключени от хедж фондовете в очакване на растящи цени на петрола, се повиши до най-високото си ниво от четири години насам, според Блумберг. Потребителите на въглеродороди в по-малка степен очакват понижение на цените.

Блумберг, позовавайки се на данни от ICE Futures Europe, твърди, че това е най-добрият резултат от януари 2011 г., като през

седмицата 14-20 април финансовите инвеститори увеличиха нетната дълга позиция до 8351 договора, или 3,2%. Общата сума на сделките е равностойна на 272 млн. барела петрол, което е почти три пъти над дневните световни доставки. В същото време потребителите на въглеродороди, включително петролните рафинерии, за пръв път от пет седмици намалиха нетните си къси позиции до 866 договора или 526 874 поръчки. Броят на къси позиции от страна на инвеститорите е намалял с 22% или 14 938 поръчки.

Увеличаването на броя на договорите с дълга позиция се дължи на факта, че търговците приключват сделките с къси позиции, а не заради това, че се сключват нови сделки на база продължаващото нарастване на цените, смята анализаторът Оле Хенсен от Saxo Bank. Според него, намаляли са както дългите, така и късите позиции, което говори за известно нежелание у търговците да подкрепят по-нататъшни увеличения на цените. Той отбеляза, че обезщетенията срещу външнополитическите рискове отново се увеличават, а заплахата за доставките от Близкия Изток е предизвикала закриването на късите позиции.

През посочения период цените на Брент се повишиха с 6.2% и оттогава продължават да се покачват. Днес, 27 април, петролът на ICE Futures в Лондон се търгува в граници от \$ 64.42 до \$ 65.60 за барел.

Подобна позиция се наблюдава при сделките на американския петрол WTI. В този случай, на въпросната тенденция влияят освен саудитските въздушни удари по Йемен, също и спадът на добива в САЩ, пише Блумберг. "Намаляването броя на петролните сонди и започналият спад в добива показват, че в действителност, дъното е достигнато", - каза на 24 април Джон Килдъф – партньор на нюйоркския хедж фонд Again Capital LLC. Броят на къси позиции на WTI в САЩ спадна за седмицата 14-20 април с 32%, според Комисията по търговия със стокови фючърси в САЩ. В същото време, по данни на Baker Hughes Inc, броят на сондажни кладенци в САЩ е намалял с 56% от октомври 2014 година.

Според основателя на PIRA Energy Group, Гари Рос, увеличението на добива в Саудитска Арабия – най-големият износител на ОПЕК, също може да проправи пътя за покачване на цените, тъй като в страната остават все по-малко резервни мощности. Ако сега те са 1,2 милиона барела на ден, в

бъдеще може да намалееят до 700 хиляди барела на ден, което е 6% от общото производство. През това лято в кралството се очаква връх в потреблението на електричество, което ще наложи увеличаване производството на енергия.

*Играчи на борсата, които действат така, че предизвикват покачване на цените на търгуваните инструменти.

**СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).**

СЪОБЩЕНИЕ

При поискване, ще Ви бъде изпратена презентацията на Илиян Василев пред Ядрената конференция от 25 - 26 март на тема "*Key challenges in financing nuclear power projects*", на Гордън Кер, основател и координатор на групата Кобдън Партнърс, посветена на иновативни методи за финансиране на ядрени проекти и проекти на енергийната инфраструктура, на господин Васко Начев, посветена на влиянието на евентуално сваляне на санкциите срещу Иран на глобалния пазар на нефт и газ.

Уточнение

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска позиция за необходимостта от пълноценна и

балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ. Проявилите интерес да подпомогнат проучванията и информационната дейност на Центъра за изследвания на Балканския и черноморския регион могат да се обръщат за повече информация и конкретни проекти към координатора на програмата на следния адрес cbbsinfocenter@gmail.com

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този инфолетър, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение на cbbsinfocenter@gmail.com
Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимирев

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com